

پازاریرتسی فی ۱۹ محرم سنہ ۳۲۷ وفی ۱۸ کانون ثانی سنہ ۳۲۵

جمعیت علمیہ اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

مذہب مسئول :
مکتب نواب مملکت لندن
کاپسلی منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درس عام لندن
توفاد مبعوثی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درس عام لندن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

مندرجات :

ادبیات
ای ملنک وکیلری رحمی
تخسر عاطف

اعانة ملیہ نوان جمعیت معزہ سنہ .. مصطفی صبری
اهل اسلام وعلوم مصطفی عاصم
کوچک بردوشونجه کوچک حمدی
عدل واحسان حسین حازم

نسخہ سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوستہ اجرتیہ برابر)

ممالک اجنبیہ ایچون :
۶۰ ، ۱۲ فرانق
» ۳۰ ، ۶ »

استانبول ولایات ایچون :
برسنه لك ۶۰ غروش
الئی آبانى ۳۰ »

درج ایدلمیان اوراق اعاده اولتماز

قادرلر مزه :

اکثر مقالاته ایات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینى نظر اعتباره آلههرق رعایتسز لکده بوللمهاسی رجا اولنور

درسعات

احمد ساق بك مطبعهسى

— عدل و احسان —

آخرک هله ، اضاحلالی اسیر . آن نکونن بدأ ایله تأمین موجودیت . استکمال نواقص وادامه حیات ایچون کونا کون وساطه مراعت ایدرن یوزری کندیسنه معاون . نکهبان . مدافع ذبین ایدر . کویا هرشی یالکیز آلت خادم منفعتی . مدافع مضرتی و الملق اوزره یاراندلش . اولیسه کندیسنی مرشدک فوقده بوجود تم ایمن نظمده یولسور . مولیسد نالاندن باخانه شیوع نالک احوالی . طرز حیات وعیشلرینی نظرمائیدن کچیر سکنز کو رورسکرکه و نلرن چوخی ضیف یولدنلرینی هله طامعه ندان شکاری الیمکده ، برقم دکری بشمه ک اندمی حتی برصفت ظاهریه بیله کورتمدیکی حالدده نلردنچون اولدی نلارت مقتضایی اوزره التزام الیمکده ، و بوحر کنیده هیچ بر فائده ملاحظه ایتمسه بیله یالکیز شخصک کفایت موجودیتی یلدیر ، کده اوچنچی برقم کثیر ایسه آخرک مقهوریت و اضاحلالی آرزو ایتمسه بیله منفعت شخصیه نی اوغرندده باد هوا استخدام ایتمکده در .

مسعود ، اتم الوجود ، هر هاله منبوط الملق ایچون ایسه تناب و استبداد خصوصده ایلری کیتیک لازمه دندر . بوندن بشقه برطاقم موجودات دها کوریورز که جریانلرنده نه نظام وار ، نه مرتب . بونلر هیچ استنبال و استعداد اولمدی حالدده کلیدی کوزل یکدیگریته التحاق ایدیورلر . وجوداتده مشهور اولان حالات بو ، و بوکا مسائل کفایتدن عبارت دگی ؛ سوکره ... مدن جاهله اربابندن برقوم دیگر دیور که مادام موجوداتک احوال طبیعیه و مقتضای فطری بویولده در . او حالدده اجسام طبیعیه ک طبیعتلریله اجرا ایتدکلی حرکت ؛ اراده و اختیاره مالکیته متماز اولان حیوانات ایچونده دستور طبیعی اولمیدر . بنابرین اقوام دائماً یکدیگریله نچله لشمک ، بین البشر برهرج دائمی حکمفرما اوائق ، مراتب ، نظام ، متقابل اولماق اوزره بفرده ایچون امتیاز و اختصاص

یکنارده . موقع اقتداره کلن قابینه رئیس ساهی حقوق شناسک دار شورای ملانده قرأت یوردقوری پروگرامک ، فذلکک مواعدک عنوان مقال انج . ایتدیکم کلات جلیله ایحتوا ایتمی مناسبه عاجزلریده ولو بسط بر صورتده اولسون بو وادده سرد مقال ایتمک . برسکوت مدید اختیاری بی بویه بر فائحه عدل و احسان ایله ولی ایتدیرمک ایستمد . موضه نلک حالات شایله متناسب افکار و معاملات یوروتمکک هیل ایفا اولمدی بیماز دکم . فقط عین زمانده تکرر انظاردن بیله خیر و صلاح نقل ایلدیکم بومبارک سوزر خفنده ده اجاله خامه ایتمکدن کندمی آلامد .

عدل و احسان . بویکی کله ذیشانک ضمن ایتدیکی معانی تفاسیر مختلفیه . عروض اولغله راز طرفدارانجه هپسده کافل عز و سعادت ، مستلزم حق و فضیلت تاقی ایدلشدر . شوقرکه بو طرز تلقی بالحاله مدینه فاضله اصحابیله مدن ضاله و جاهله اربانجه متخالف اساسلره استناد ایدرنک نتیجه اعتباریله بری حقیقی عز و حضوری ، دیگر ایسه سعادت و سلامت ظن اولنان قهر و استبدادی استلزام ایدیور . حقایق اشیا متقابل اضداد ایله انکشاف ایدمکچکندن شو ایکی مختلف جریان خفنده راز شرح و ایضاحه لزوم کوریورز .

مدن جاهله و ضاله اربابنک نقطه نظری یالکیز موجودات طبیعیه ک ظواهری اعتباریله متدایاً وقوع بواقده اولان طرز تقابل و مجادله سنه انطاف ایتش و تحری عدل و احسان خصوصده منای محاکمی منحصر آ بونقطه متوجه تشکیل ایلشدر . مثلاً بویه . نظریه قدیمه فاسدیه ابتدا ایدرنک حرکت ایلین برقوم دیورکه : بوعالم کون و فسادده مشهوردن اولان موجودات طبعاً یکدیگریته متباین روضعتده درلر . بر حالدده هر بری

درجهٔ ثانیه ایدیه استون جواهر و اعراض کونیته که حرکت و سکون، تکون و فساد کی حالات منظمه و متوالیه ایله کیفیت انصافی نظر دقتی جلب ایدیه که همان او خصوصه تعمیق نظر ایلش و بالخاصه هر نوعنده بر صورت باهره ده مشهودی اولان تکون و زوال قضیه سی سبب انقباض و هراتی و المشددر . شوبله که :

حیرتس عقول بر نظام بدیع اوزره ابداع کائناته قادر اولان صانع حکیم طرفندن کنیدیسه عقل و اراده کی بر فیض خاص بخش اولسان بشر ، حیات دنیوییه بی تمامدن سکرده کرامت متنازه منک ارانه ایلدیکی سعادت حقیقیه سرمدیه به مظهر اولق اوزره البته بعث و اعاده اوله جقدر ملاحظه سی بدیهیات اوله کی ایلک نظرده سانخ اولمش و بنابرین حیات اجتماعیه بشریه بی حقیقه مستلزم سعادت بر قسطاس مستقیم اوزرینه تنظیم ایتکلیکات لزومی آکلاشلمشددر .

طبیعیو که شو صورته غایث خلقی ادراکه موفق اولان صف تمناز انسانیت انسانیه حرمتدن یشقه بر نظریه بنای حرکت ایدیه منز ، فصل ایدیه بیلسون که فوقنده هر درلو حرکاتنک ال خرده ، ال خنی نقطه لر نی بر آن ایچون نظر و علم محیطندن اخفا ایدیه مدیکی بر قاهر منقلمک ، معاد سرمدیسنده ایه پک شدید بر محاسبه و مسئولیتک موجودیت و وقوعنه معتقد ، اونک ایچون نظامه ولو ادنی بر تمایل اولسون کوسترمک ، هر حق صاحبه ایصال خصوصنده تجویز مسامحه ایتک ، هیچ بر قوتک تحت تأثیرنده اولیه رقی قناعت و جدانیسه سی دائره سنده احقاق حقندن آیرلق ممکنکی ؟ نظرنده ال محترم قانون قواعد حسن اخلاق و مساوات اولدیقندن بو اساسی اخلال انسانیتله علاقه دار اولمالارک شانیددر . حکم وجدانیسنی همان اعطا ایدر . ایشته بو مدینه فاضله امحاججه عدل ، حقوق مشترکه کی تسویه خصوصنده ذرعه ظلمی تجویز ایتبارک احقاق حق ایتک ، احسان فوق العدل بر معامله شفته کلا .

طائماق ، هر کس کنیدی حساب و منفعتنه حرکت ایدرک مستبدانه بر حالده کی ایسترسه نیجه قهر و غلبه سیله اعدام ، یا خود منحصراً و مجاناً استیفای ذوق خصوصنده استخدام ایتک لازمه دندر . تا که بو صورتله کنیدیسی هر وجهله اتم و اسعد کوره بیلسون . ایشته مدن ضالّه و جاهله اربابنک آراء فاسدو مستبدانه لرینک بر نبذه شرح و ایضاحی ! بونلر عتدنده عدل ؛ اقویا ضعیفی دلتمازیر قهر و استیلاسنده بونلریره رقی ایستدیکی یولده عدم آباءه کوندرمک ، احسان ؛ براز ده لطفیکار بونلره رقی بشری حظوظات نفسانییه بی استقبای خادم بر باز نیجه احترامات عد ایتکدن عبارت قالیور . غایه مطلوبه ایه بو عالم کون و فسادو منحصر اولق اوزره تأمین سعادت و سلامت ، استیفای حظوظات و استکینار نزوت قضیه لریدر .

بو صورت تفسیر و تلقینک حقیقته عدل و احسان دکل قهر و طغیان اولدینی نزد عقلا ده وارسته اشباع و لطفله برابر مدینه فاضله امحاجیه بونلریره سرد ایتدکری آرای حق اتدما یی ده نظرکار امانه وضع ایتک ده از یاده انکشاف حقیقته مدار اوله جفی در رکادر . بنابرین بر ازده انلرک افکار و مطالعاتی دیکلیم باقم :

مدینه فاضله امحاجیه حقیقه بر نظر نافذ حقیقانه ایله عطف نگاه امان ایتدکری موجوداتده قهر و تغالب ، فقدان نظام و مراتب کی بر نقصان و خلل دکل بالعکس پک مکمل بر اعتنای مخصوص ، پک متین بر عدل و حکمت ، محیر العقول بر انتظام بدیع مشاهده ایتدکندن بویه بر صنع بدیمک اوله کایشی کوزل وجود پذیر اوله میه جفی ادراک و تیقن ایلش و اول امرده مبدع یکانه کائناتی بیلیمکلیکک بروجیه موجودیت اولدیفته اینانمشدر . ذاتاً مجبول اولدینی فطرت سایمه ده بو خصوصه کنیدیسنه بر هسادی کزین معنوی اولمش و ایلک ترتیب ایلدیکی مقدماتدن سهل الحصول اوله رقی استنتاج مطلوب ایلمشدر .

ای ملنک و کیلاری مبعوث افندیلر
دیدار حق شوق ایله جوینده کوزلرم
باقسام زمینه اوج معالای کوزلرم
عفو ایلیک قصورمی حقسزسه سوزلرم
ای ملنک و کیلاری مبعوث افندیلر .
کوخاش زاده رحمی

— تحسین —

بش اون کون وارکه بر اقشامدی چیقدم دلدله خجرتله
دیدم کیتسم اودادن فلان ذاتی زیارتله —
کورشم برایی ساعت قدر تنشیط روح ایتسم
بوصورتله شو دوش دلدله کی اکداری اکسلیتسم
نادر افاق عینتده بودیجور هر دم جوش
نهدنر انفس حیرتده بونجه حزن دوشادوش
تجی زار طالع اولمور برقبض ایله روشن
خروش ایتکده در ظل غوائل حاله ماضیدن
نه اشکال و صور عرض ایلمکده مهیم و مهمل
عیون عبرته هرنایه مرآت مستقبل
وطن ، ای مادر باک عناصر ، محفل اقوام !
عفاریت زمین ، سردرگین ایلر ایکن اقدام
سنگ پروردگانک ، بعضی عقرب طینت اولادک
او غریت فساده میل ابدوب اولمده جلادک
دوشونمز لکه باقدک ، بسله دک راحت جدا اولدک
آغاردی صاحب لک ، اولادک او غرنده فدا اولدک
بیوندک هر برین آغوش راقنده بکام ایتدک
یورلدک ، ضعه دوشدک ، شیمدی طوبالاندک ، قیام ایتدک
شو حالکده مروت ، حسن خدمت بکلیورکن سن
نه بدبختانه شدلر ، حقارتلر کوردوب یوما
فیوما خواب و راحتدن جدا دوشمکده سک ؛ آنجق
بو حالکده کدرله بوسبتون زار و زبون اولمق
نیچون بیلمم ؛ سنک نزدکه حاضرکن اوز اولادک
او اولادک که هر بر امریکه هر لحظه منقادک

رانده بولمقدرکه آنجق بوصورت تفسیر وتلقی نزد
اولی الالباده مقرون حق وشایان قبول وامثال کورلمشدر .
جناب احکم الحامینده فرقان حکیمنده عدل واحسان
ایله فرمان بیوریورلر . ذاتاً بو قدر شرایع وادیانک
حکمت ووضیع تبلیغده بین البشر عدل واحسانک
جریانته معظوف دکلیدر ؟

مابعنی وار

حسین حازم

ادبیات

سیواسده منتشر قیزیل ایرماق رفیعزدن :

(ای ملنک و کیلاری مبعوث افندیلر)

سوز صاحبک مذاکرده اتحاد ایدک

تسلیم ایچون حقیقی ترک عناد ایدک

غم بستکان ذاتی عزتله شاد ایدک

ای ملنک و کیلاری مبعوث افندیلر

سوق ایلیک عدالته اهل حکومتی

آرتق کسک شو اورتاده کی ظلم ورشوتی

تعقیب ایدک حقیقی ، حق وکالتی

ای ملنک و کیلاری مبعوث افندیلر

انجیم کبی برآز کورینوب صکره باتمایک

حق یاغیور بوتی دوشونوب سزده باتمایک

سیواسی اوله کوشه نسیانه آتامایک

ای ملنک و کیلاری مبعوث افندیلر

شدلی برغلایه اسیراولدی شهرمن

آلام یاس ورقت ایله طولدی شهرمن

بیلمم نهدن بلاسنیک بولدی شهرمن

ای ملنک و کیلاری مبعوث افندیلر

معموره لر بیله اوله رق مائل خراب

قادی وطن جو جقلمی محتاج نان و آب

معظوفسدر بوکون سزه انتظار بی حساب